

Sygn. akt III AUa 1694/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSA Ewelina Kocurek - Grabowska
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2015r. w Katowicach

sprawy z odwołania K. S. (K. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego K. S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 8 maja 2014r. sygn. akt XI U 3103/13

oddala apelację.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA E. Kocurek-Grabowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1694/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.10.2013r. organ rentowy odmówił K. S. prawa do emerytury z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż na dzień 1.01.1999r. udowodnił 29 lat, 11 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych, lecz

- do dnia 1.01.1999r. nie udokumentował co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach (art. 184 cyt. ustawy w zw. z § 4 rozporządzenia z dnia 7.02.1983r.),

- nie osiągnął obniżonego z tytułu pracy górniczej wieku emerytalnego, tj. 62 lat i 6 miesięcy (art. 184 w zw. z art. 39 cyt. ustawy).

K. S. odwołał się od powyższej decyzji argumentując, iż w nieuwzględnionym przez organ rentowy okresie zatrudnienia od 13.12.1978r. do 18.09.1989r. w Gminnej Spółdzielni (...) w B. pracował stale i na pełny etat na stanowisku chłodziarza w chłodni przyzakładowej znajdującej się w zakładzie masarskim Spółdzielni w L. w temperaturze poniżej 0°C.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje stanowisko w sprawie.

Wyrokiem z dnia 8.05.2014r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach oddalił odwołanie.

Niesporne pomiędzy stronami było, iż ubezpieczony (ur. (...)) w dniu (...) ukończył 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, a na dzień 1.01.1999r. udowodnił dłuższy niż wymagany 25-letni staż pracy.

Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu do zatrudnienia w warunkach szczególnych jedynie 5 lat, 7 miesięcy i 27 dni, tj. okres pracy górniczej od 2.02.1973r. do 30.09.1978r.

w Przedsiębiorstwie Robót Górniczych (...) na stanowisku ładowacza pod ziemią.

W zakresie okoliczności spornych Sąd ustalił:

K. S., posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe - rzeźnik, w dniu 13.12.1978r. został zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu jako rzeźnik w Masarni (...) w Gminnej Spółdzielni (...), której następcą prawnym jest Spółdzielnia Usługowo - Handlowa (...) w B..

Według zakresu czynności robotnika wykwalifikowanego - czeladnika z dnia 15.12.1978r.

(w aktach osobowych) do jego obowiązków należały czynności związane z ubojem zwierząt, rozbiorem tusz mięsnych oraz produkcją przetworów mięsnych.

W aktach osobowych ubezpieczonego znajdują się angaże z lat 1980-1984 wskazujące, iż w tym czasie zajmował stanowisko masarza w masarni w L., a zgodnie z kartą skierowania do lekarza z dnia 12.05.1983r. w ciągu ostatnich 2 lat rzeczywiście wykonywał zawód masarza - wędliniarza.

Następnie od 1.06.1984r. ubezpieczony został przeniesiony z Masarni (...) do masarni nr 2 w B. (lista przejścia pracowników z dnia 2.08.1984r., angaż z dnia 15.08.1984r. - w aktach osobowych), w której to - według oświadczenia z dnia 21.10.1985r. oraz angaży z lat 1984-1988 - pracował na stanowisku masarza (masarza-wędliniarza).

Ze znajdujących się w jego aktach osobowych angaży wynika także, iż stanowisko chłodziarza w B. odwołujący się otrzymał dopiero od 1.08.1988r.

Natomiast z kwestionowanych przez organ rentowy świadectw wykonywania prac

w szczególnych warunkach z dnia 18.09.1989r. (k. 7 t. 2 akt ZUS) i z dnia 10.01.2001r.

(k. 29v KPU) wynika, iż w spornym okresie od 13.12.1978r. do 18.09.1989r. K. S. wykonywał prace chłodziarza.

Przesłuchani w sprawie świadkowie zeznali, iż Spółdzielnia posiadała masarnie i chłodnie zarówno w L., jak i w B., jednakże ubezpieczony pracował tylko

w chłodni znajdującej się w L., w której panowała temperatura około 0°C. Do jego obowiązków należało zabezpieczenie mięsa poprzez solenie i nastrzykiwanie go. Czynności powyższe wykonywał sam. Nigdy natomiast nie zajmował się produkcją wędlin i tylko sporadycznie pomagał na hali rozbioru mięsa.

Powyższe zeznania pozostają w oczywistej sprzeczności z dokumentami znajdującymi się

w aktach osobowych K. S..

Po pierwsze, z powołanych wyżej angaży jednoznacznie wynika, iż ubezpieczony w masarni w L. był zatrudniony tylko do końca maja 1984r., gdyż od 1.06.1984r. został przeniesiony do masarni nr 2 w B..

Po drugie, według akt osobowych odwołujący się stanowisko chłodziarza i to w masarni w B. otrzymał dopiero od 1.08.1988r. Wszystkie pozostałe dokumenty wskazują, iż przed tą datą wykonywał obowiązki masarza.

Nadto trzeba zaznaczyć, iż według świadków w chłodniach Spółdzielni panowała temperatura około 0°C, a nie poniżej 0°C.

W zaistniałym stanie faktycznym, wobec szeregu ewidentnych rozbieżności pomiędzy zeznaniami świadków, a dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych ubezpieczonego, Sąd nie dał wiary zeznaniom A. K. i P. M.. W konsekwencji Sąd nie znalazł podstaw do przyjęcia, iż w okresie od 13.12.1978r. do 18.09.1989r. K. S. pracował stale i na pełny etat tylko w chłodni Spółdzielni w temperaturze poniżej 0°C.

Wobec poczynionych ustaleń Sąd oddalił odwołanie podnosząc w motywach rozstrzygnięcia co następuje:

W wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. do pracy w szczególnych warunkach zostały zaliczone w Dziale X „W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym” pod pozycją 7 prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2011r. sygn. II UK 43/11 dokonana przez pracodawcę w świadectwie pracy w szczególnych warunkach ocena charakteru zatrudnienia pracownika nie jest dla sądu wiążąca, a dokument ten podlega co do swojej wiarygodności i mocy dowodowej takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód - art. 233 § 1 k.p.c. (LEX nr 1108484).

Zatem w postępowaniu sądowym okoliczność tę można wykazać przy pomocy wszelkich dowodów, w tym także świadków i przesłuchania stron (art. 473 § 1 k.p.c.), a dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011r. sygn. III UK 174/10, LEX nr 901652).

W toku niniejszego postępowania K. S. nie przedstawił wiarygodnych i wystarczających dowodów na okoliczność, iż faktycznie w okresie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) od 13.12.1978r. do 18.09.1989r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu wyłącznie prace wymienione w Dziale X poz.7 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r.

W konsekwencji, skoro K. S. na dzień 1.01.1999r. nie legitymował się wymaganym co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, to nie spełnił on wszystkich przesłanek niezbędnych do nabycia prawa do świadczenia z art. 184 w związku z art. 32 cyt. ustawy.

Apelację od tego wyroku wywiódł ubezpieczony zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię.

Wskazując na przytoczone zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia odwołania oraz zasądzenia kosztów postępowania, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Stosownie do art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227) w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2012r. ubezpieczonym urodzonym po 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganych w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura o której mowa w ust. 1 przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się zatem do kwestii czy ubezpieczony posiada wymagany okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, jako że pozostałe warunki nie były kwestionowane.

Sąd I instancji uznał, że postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony nie legitymuje się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

W świetle treści zarzutów apelacyjnych kluczową kwestią dla rozstrzygnięcia rozpatrywanej sprawy jest zatem prawidłowość poczynionych w tym względzie przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych i tym samym prawidłowość dokonanej przez tenże Sąd oceny dowodów.

Na wstępie tych rozważań należy podnieść, iż ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów. Obejmuje ona rozstrzygnięcie o przeciwstawnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się ze świadkami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna ona odpowiadać regułom logicznego rozumowania oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopnia prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli więc z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.). Musi się ona zatem ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne.

Odnosząc te uwagi ogólne do rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne. Skarżący nie wykazał bowiem, aby wnioskowanie Sądu I instancji wykraczało poza schematy logiki formalnej albo dokonywane było wbrew zasadom doświadczenia życiowego, czy nie uwzględniało nadto jednoznacznych związków przyczynowo-skutkowych, natomiast skuteczność procesowych zarzutów apelacji zależna była właśnie od wykazania powyższego.

W szczególności logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego są wnioski wysnute przez Sąd I instancji na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego z zakładu zatrudniającego go w

spornym okresie oraz zeznań przesłuchanych świadków i ubezpieczonego. Treść tych dokumentów w powiązaniu z owymi zeznaniami pozwalała na dokonanie takich właśnie ustaleń faktycznych.

Ubezpieczony twierdził, że w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w chłodni w temperaturze poniżej 0°C a do jego obowiązków należało zabezpieczanie mięsa poprzez solenie i nastrzykiwanie go. Nie zajmował się produkcją wędlin i tylko sporadycznie pracował przy rozbiorze mięsa.

Opisany zakres czynności sprzeciwia się jednak przyjęciu, że chodziło o prace wykonywane stale w chłodni w temperaturze poniżej 0°C. Wszakże solenie i nastrzykiwanie mięsa to czynności służące konserwowaniu mięsa i czynności przygotowawcze do produkcji wędlin, np. szynek, których nie wykonuje się w temperaturze poniżej zera. Tak przygotowane mięso może być przechowywane przez jakiś czas i nie wymaga mrożenia a jedynie niskich temperatur (kilka stopni powyżej 0).

Zatem wysnuty przez Sąd I instancji wniosek, że ubezpieczony nie wykonywał w spornym okresie prac, o jakich mowa w Dziale X Wykazu A pod pozycją 7, tj. prac w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C jest jak najbardziej prawidłowy.

W tej pozycji Wykazu A chodzi bowiem wyłącznie o prace wykonywane stale w temperaturze poniżej 0°C.

Wspomniany Wykaz w dziale X pod poz. 8 wymienia jeszcze prace wykonywane bezpośrednio przy uboju zwierząt ale takich prac ubezpieczony również nie wykonywał, natomiast innych prac wykonywanych w masarniach w tymże wykazie nie wymieniono.

W tym stanie rzeczy uznać należało, że stanowisko Sądu I instancji co do tego, że ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych a w konsekwencji nie spełnił przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury jest zasadne.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art.385 k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną podstaw.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA E. Kocurek-Grabowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM